

SPORAZUM MED LEWISOM IN GREENOM JE ŠE DALEČ

HENRY FORD SE NIKAKOR NOČE VKLONITI SKLEPOM ODBORA ZA DEL. ODNOSAJE

Miss Perkins pravi, da je obdržal delavski department v vseh delavskih sporih najstrožjo nevtralnost. — John L. Lewis je preselil svoj urad. Produkcija jekla je padla. — Ford pravi, da se bo pritožil.

DETROIT, Mich., 26. decembra. — Prvi korak Ford Motor družbe proti sklepu National Labor Relations Boarda bo priziv na zvezno sodišče Circuit Court of Appeals.

Henry Ford, ki se je stanovitno upiral določbam NRA in je pri tem zmagal, ko je zvezno najvišje sodišče NRA razglasilo za protustavno, se bo do zadnjega boril proti NLRB, ki je Fordu naročil, da preneha s svojim delovanjem proti unijam in da zopet sprejme v službo 29 odpuščenih delavcev.

Fordovi odvetniki bodo pričeli boj proti zvezni vladi s tem, da bodo predložili priziv sodišču District Court of Appeals, ki se sestane 4. januarja v Louisville, Ky. Odvetniki tudi pravijo, da bodo Fordovo zadevo, če bo potrebno, tudi prinesli pred najvišje zvezno sodišče.

WASHINGTON, D. C., 27. decembra. — Po zatrdilu American Iron and Steel Institute je zadnje mesece letošnjega leta produkcija jekla in železa padla na največjo nizino v treh letih. Med tem ko je v prvih devetih mesecih produkcija znašala 83 odstotkov, je v decembru padla za 27 odstotkov.

Navzlic temu ponehanju pa je jeklarska industrija postavila nov rekord za zaposlenost in delavske plače.

WASHINGTON, D. C., 25. dec. — Ameriška delavska tajnica Miss Frances Perkins je poslala kongresu svoje letno poročilo, v katerem pravi, da ameriška javnost želi, da bi s John L. Lewis in W. Green čimprej pobotala. Po njenem mnenju se bo to zgodilo, toda ne še tako kmalu.

Iskrena želja ameriškega naroda je, — pravi v poročilu, — da bi bilo ameriško delavstvo močno organizirano, da bi igralo resnično vlogo v državljanskem in gospodarskem življenju dežele. Zdaj je med delavstvom razkol. Spor je treba častno in pravično poravnati.

Tekom dolge borbe med Delavsko federacijo in Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo je bil delavski department strogo nepristranski ter je vedno gledal na to, da ni dajal niti tej niti oni stranki prednosti. V obeh organizacijah ter v javnosti so na delu močni vplivi, da bi se spor uraval.

WASHINGTON, D. C., 25. dec. — John L. Lewis bo prebival v neposredni bližini Bele hiše. Predsednik United Mine Workers se bo namreč s svojim uradom v ponedeljek preselil iz Tower Buildinga v bivši University Club, ki je oddaljen le dva bloka od Bele hiše, in ga je organizacija lani kupila za \$275.000. Lewisova privatna pisarna se nahaja v jugovzhodnem delu poslopja, kjer je bila prej klubova kadilnica in čitalnica. Dvorana je 33 čevljev dolga in 28 čevljev široko ter ima 10 čevljev visoka okna.

Dasi je Lewis načelnik odbora za industrijalno organizacijo, so poslopje predali delavci, spadajoči Delavski federaciji.

Japonska se je vnovic opravčila

TERUEL BO DOBIL POMOČ

Majhna fašistična posadka je utrjena v vladni palači. — Pomožne čete so še samo dve milj od Teruela.

HENDAYE, Francija, 26. decembra. — Fašistična poročila, ki so prišla čez mejo, naznanjajo, da prihajajo majhni fašistični posadki sredi Teruela na pomoč fašistični oddelki, ki se nahajajo samo še dve milj od Teruela.

Fašistična posadka se je utrdila v vladni palači, katero so republikanci na Božič ves dan obstreljevali z artilerijo.

Posadka vsake tri ure po radio poroča v Salamanko, da še vedno drži središče starodavnega mesta.

Ob istem času pa republikanska vlada poroča, da se je pričela nova neodvisna ofenziva v bližini Alendina po cesti, ki pelje iz Granade v Mortil. Republikanci so nepričakovano napadli zgodaj zjutraj, ko so se fašisti ravno pripravljali, da obhajajo Božič.

Predno so se mogli fašisti postaviti v bran, so republikanci presekali cesto. Prednje republikanske čete so že prišle tako blizu Malage, da morejo mesto obstreljevati z artilerijo.

Republikanci so pred Teruel pripeljali težke topove, s katerimi obstreljujejo stara poslopja, v katerih se branjajo fašisti. Asturski rudarji pa mečejo na zidovje dimnitne bombe.

DELAVCI ODŠLI IZ GOODRICHEVE TOVARNE

Vodstvo Goodricheve tovarne v Parizu je prosilo ministrskega predsednika za posredovanje.

PARIZ, Francija, 25. dec. — Prejšnji teden je vprizorilo v tovarni Goodrich Rubber Co. dva tisoč delavcev sedeco stavko.

Družba se je obrnila na ministrskega predsednika Camilla Chautempsa in ga prosila za posredovanje.

Chautemps je posredoval, in večeraj je zapustilo med petjem internacionale dvatisoč delavcev tovarno. Predno so odšli, jim je bilo servirano božično kosilo. Prej so pa dva dni in dve noči peli in plesali.

Štrajkarje so navdušeno pozdravile njihove žene, otroci in prijatelji.

Vse znamenja kažejo, da se

UPRAVIČENCI DO NAGRADE

Zagonetka odvedbe otroka C. Lindberghga ni povsem pojasnjena in najbrž nikdar ne bo \$25,000 nagrade b o treba razdeliti.

Šest dolgih let je minilo izza odvedbe in umora Lindberghovega otroka, in v prihodnjih par tednih bodo zaključene knjige o vsej največji senzaciji v zgodovini ameriške kriminalne zgodovine.

Navzlic temu pa zagonetka odvedbe ni povsem pojasnjena in najbrž nikdar ne bo.

Kaj je s \$50,000, ki jih je plačal Lindbergh resničnemu ali dozlevnemu odvajalec? Richard Hauptmann, ki je bil spoznan krivim odvedbe in umora, je umrl na električnem stolu. V njegovi garaži so našli \$14,6000. Za kakšnih \$5000 bankovcev je bilo izmenjanih v raznih newyorških bankah, do čim se ni nikdar pojavilo več kot \$30,000 tega denarja.

Predno se bo 18. januarja newyorški governor Hoffman poslovil iz urada, bo moral izplačati \$25,000 nagrade, ki jo je država New Jersey določila za izsleditev in aretacijo odvajalec in morilec.

Svoj delež pri nagradi zreteva 31 oseb. Med njimi so: lastnik gazolinke postaje W. Lytle, kateremu je plačal Hauptmann z desetdolarskim bankovcem, kar je dovelo do njegove aretacije; William Allen, zamorec, ki je našel truplo Lindberghovega otroka, in lesni izvedenec Arthur Koehler, ki je dognal, da je bila odvajalecva lestev napravljena iz lesa, odtrganega v postrešju Hauptmannove hiše.

MANČUKUO DRŽI RUSKI AEROPLAN

MOSKVA, Rusija, 26. dec. — Ruska vlada je zahtevala od mančukuanških oblasti, da izpuste ruski poštni aeroplan, ki je zgrešil svojo pot, ko je letel med Harabovskom in Vladivotokom.

Aeroplan je vozil pošto in posadko dveh mož.

Ruska časniška družba Tass pravi v svojem poročilu iz Harabovska, da se je aeroplan izgubil 19. decembra in da je moral pristati v Mančukuo.

Sovjetska vlada je svojem konzulu v Harbinu naročila, da od mančukuanške vlade takoj zahteva izročitev aeroplana, obeh mož in pošte.

bodo štrajkarji pobotali s kompanijo. Z vsemi svojimi zahtevami sicer ne bodo prodrli, vendar se jim bo pa položaj precej izboljšal.

SEDEČA STAVKA V FRANCIJI

Šoferji za prevažanje živil so zastavkali. — Na postajah se je nakopičilo 1800 ton živil.

PARIZ, Francija, 26. dec. — Oborožena mobilna garda in policija stražita pariški osrednji trg, kamor je 100 vojaških tovornih avtomobilov pripeljalo živež, ki se je zaradi stavke šoferjev nakopičilo po železniških postajah.

Šoferji so zastavkali iz simpatije do stavkarjev 13 skladiščnih za živež in so zahtevali zvišane plače za leto 1938 v sorazmerju z naraščajočimi cenami živil. Slične stavke so tudi po drugih industrijah po celi deželi.

Po železniških postajah v pariških predmestjih se je nakopičilo 1800 ton živeža. Trgi v mestu so bili skoro prazni.

Jean Cabois, ravnatelj pariških občinskih zadev, je primankljal zelenjave in mesa preprečil s tem, da je najel vojaške tovorne avtomobile in železničarje, ki so naložili živež na tovorne avtomobile, vojaški šoferji pa so ga odpeljali na trge.

Delavci so zastavkali v dveh jeklarnah in dveh podržavljenih tovarnah za aeroplane iz simpatije do stavkarjev v Goodrich tovarni, kjer je 2000 delavcev ostali v tovarni, katero je obkolila mobilna garda. Delavci so tudi zasedli Gaumont filmsko tovarno.

Lastniki tovarn pa se s stavkarji ne marajo pogajati, dokler ne zapuste tovarn.

V Marseillesu so zastavkali peki. Njim so takoj sledili peki v Maine-et-Loire.

PET RODOV PRI BOŽIČNEM PRAZOVANJU

KITTANING, Pa., 25. dec. — 94 let stari veteran državljanske vojne, Tobias Meyers, je sedel danes na častnem mestu pri mizi, okoli katere je bilo zbranih pet rodov njegove družine. Meyers je bil svoječasno majner in nočni čuvaj. Sedaj je slep, sicer pa duševno in telesno še popolnoma čil. — Od vlada dobiva sto dolarjev mesečne pokojnine.

PRAZNOVANJE BOŽIČA V MEHIKI

JUAREZ, Mehika, 26. dec. — Več sto kmetov je napolnilo veliko katedralo Naše gospe Guadalupe, kjer je duhovnik prvič po treh letih opravil božične obrede.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

AMER. DRŽAVNI TAJNIK HULL JE OPTIMISTIČEN

WASHINGTON, D. C., 26. decembra. — Japonska je od Združenih držav kot božično voščilo prejela sporočilo, da washingtonska vlada zavrača pojasnilo, da je bila topničarka Panay "pomotoma" potopljena.

NEWTON BAKER UMRL

CLEVELAND, O., 26. dec. — Newton D. Baker, ki je kot vojni tajnik v svetovni vojni organiziral največjo armado v zgodovini Združenih držav je umrl za srčno kapjo v starosti 66 let.

Baker, ki je bil vojni tajnik v Wilsonovi administraciji, je bil v postelji že od svojega rojstnega dne 3. decembra. Bil je po poklicu odvetnik ter je zastopal mnogo velikih družb. Prvi srčni napad je imel že pred več meseci v Syracuse, N. Y.

Njegova družina pravi, da je bil "vesel do zadnjega" in da je bil božični večer še toliko pri moči, da se je udeležil božične proslave v krogu svoje družine.

VELIKI UPORI V PALESTINI

JERUZALEM, Palestina, 26. dec. — Medtem ko so krščanski verniki klečali v cerkvah in molili za mir v Sveti deželi, je moralo oditi angleško vojaštvo, da zaduši novo arabsko vstajo.

V krajih okoli Tiberijskega jezera je bilo v zadnjih dveh dneh v bojih z angleškimi vojniki ubitih 43 Arabcev, nad 20 pa ranjenih. Trije angleški vojniki so bili ranjeni.

V vasi Jakoub, južno od Nazareta, je bilo v boju z vojaško policijo ubitih 10 Arabcev.

Arabi so tudi streljali na nek angleški potniški aeroplan in so ga prisilili, da se je spustil na tla.

Boječ se arabskega napada, je 4000 angleških vojakov varovalo kristjane, ki so truno-ma šli v Nazaret v cerkev Gospodovega rojstva.

Onstran meje v Libanonu je policija našla tovarno, ki je izdelovala orožje in ga vtiho-tapljala v Palestino. Lastnik je bil aretiran, orožje pa je bilo zaplenjeno.

PREMIJRJE ZA NOVO KITAJSKO REPUBLIKO

TOKIO, 24. dec. — "Asahi Šimbum" poroča da bosta vrhovni vojni svet in vlada na skupni seji razpravljala o političnem in vojaškem premirju za novo kitajsko republiko, ki se je ustanovila pod japonskim protektoratom. Japonska bo ščitila novo kitajsko republiko, ki ji bo poverjena od-lei značilna vloga v svetovni politiki.

Državni tajnik Hull še vedno naslanja svoje stališče na poročilo ameriških mornarških oblasti, ki pravijo, da je bil napad na topničarko Panay izvršen "namenoma in premišljeno".

Navzlic temu pa državni tajnik japonsko pojasnilo sprejema z zadovoljstvom, ker japonska vlada priznava odgovornost, je izrazila obžalovanje in je obljubila povračilo. Državni tajnik pravi, da je Japonska zadostila ameriškim zahtevam, ko je obljubila, da bo spoštovala in varovala življenje Amerikancev in njihovo lastnino.

Državni tajnik je v soboto zvečer poslal odgovor na japonsko noto vnanjemu ministru Koki Hiroti in je s teru nekoliko olajšana velika nape-tost, ki je vladala ob časa prvega telefonskega poročila čez Pacifik, da so Japonci s strojniciami streljali na topničarko Panay in jo slednjič potopili z bombami iz zraka.

Toda zadeva topničarke s tem še ni zaključena, kajti državni tajnik v svojem odgovoru poudarja naslednje: Združene države se drže poročile častnikov in mornarjev, da je bila topničarka namenoma in ne "pomotoma" potopljena, kot trdi japonska vlada.

Washingtonska vlada pa izraza svoje zadovoljstvo nač tem, da je japonska prevzela vso odgovornost in je obljubila, da bo povrnila škodo in častnike, ki so odgovorni za napad, kaznovala ter da bo skrbela, da se kaj takega več ne pripeti.

Državni tajnik Hull končuje svoj odgovor z naslednjimi besedami:

"Vlada Združenih držav ima resno upanje, da bodo koraki, ki jih je e podvzela japonska vlada, učinkoviti, da bo preprečen vsak bodoči napad in vsako nepostavno vmeševanje japonskih oblasti ali vojaških sil v ameriške državljanke, interese in lastnino na Kitajskem.

ZAPRTI PASTORJI SO DOBILI DOPUST

BERLIN, Nemčija, 25. dec. — Petdeset pastorjev, ki so bili aretirani, ker so se baje pregrešili proti državi, je dobilo za božične praznike tri dni dopusta. V ponedeljek zjutraj se morajo vrniti v ječo. Dopusta pa ni dobil pastor Niemoeller, voditelj opozicije, ki je že od 1. julija zaprt.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Ugotovljen brez podpisov in osebnosti se ne pričbujejo. Denar naj se biagovori pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče nanašati, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

Table with rates for advertising in different sections: Za celo leto večin na Ameriko in Kanado, Za pol leta, Za tiskanje na celotno leto, Za četrt leta.

"Glas Naroda" tiskajo vsaki dan izvenredno in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

A. F. L. IN C. I. O.

Ozrmo se nekoliko:

Na konvenciji Ameriške delavske federacije v Denverju je bilo sklenjeno, naj se sestanejo trije zastopniki Federacije z zastopniki Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo.

Sestali so se 25. oktobra ter predložili svoje zahteve. Nadaljni sestanki je bil določen za dan 4. novembra.

Seja je trajala štiri dni. Obe stranki sta poskušali lotiti se bistvenega problema — zadeve organiziranja. In sklenjeno je bilo, naj unije, v čijih delokrogu so se pojavile sovražnosti nad A. F. of L. in C. I. O., imenujejo posebne odbore (dvajset odborov), ki naj bi se pečali s spornimi vprašanji.

Šlo je predvsem za povratek izključenih unij v Delavsko federacijo. Zastopniki se pa niso mogli niti v eni točki sporazumeti.

"United Mine Workers Journal", Lewisovo glasilo, je posebno pesimističen in pravi, da ni nobenega napredka v smeri proti mirni uravnavi spora. Obe stranki stremita pa sporazumu, to je pa tudi ves uspeh.

Zadeva industrijalne organizacije je še vedno najbolj pereče sporno vprašanje — je izjavil Philip Murray, predsednik C. I. O. — Od tega principa ne bomo niti za las odstopili.

Lewisovo glasilo vprašuje nadalje, kakšno oblast oziroma polnomoč so pravzaprav imeli zastopniki Federacije. Ali bi vodstvo Federacije odobrilo njihove sklepe? Če bi jih ne odobrilo, bi bila vsa pogajanja slična navadni komediji.

Lewisovo glasilo zaključuje svoja razmotrivanja z besedami: — Vse kaže, da se bodo pogajanja vlekla še mesec in mesec.

Harrison, ki je načeloval delegaciji Delavske federacije, je dejal:

— Velika hiša ni zgrajena v enem dnevu in tudi v enem tednu ne. Treba je napornega, dolgotrajnega dela.

Pogajanja so se medtem zopet odgodila. Skrajni čas je, da se čimprej obnove in uspešno zaključijo.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy: Za \$ 2.55, \$ 5.00, \$ 7.50, \$ 11.65, \$ 23.00, \$ 45.00.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Table with remittance rates: Za izplačilo \$ 5.— morate poslati \$ 5.75, \$ 10.— \$ 10.85, \$ 15.— \$ 16.—, \$ 20.— \$ 20.50, \$ 30.— \$ 31.50, \$ 50.— \$ 52.50.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakazuje pri pošiljateljnih okroglih vsote (na primer sto, dve sto, štiri) dinarjev oziroma lir, kajti taka izplačila se najhitreje izvršijo, poleg tega je pa pošiljanje neokroglih vsot tudi razmeroma draga.

EKSPLOZIJA ODKRILA LEŽIŠČE ŽELEZA

V bližini Viste v Kaliforniji so s 4000 funti dinamita razstrelili pobočje gore ter našli na velike zaloge železa. Inženirji so vedeli, da je železo v zemlji, toda kopati do nje ga bi bilo preveč zamudno.

Iz Slovenije

SIN JE STRELJAL NA OČETA

V Sesterzah pri Ptujski gori se je te dni odigrala družinska tragedija. V vasi živijo na enem posestvu okoli 60 let stari Franc Žunkovič, njegov okoli 30 let sin France, sinova žena Marija, in dva otroka. Kljub temu, da se je sin oženil, mu oče še ni oddal posestva. Zavaljo tega se je sin kakor sosedje trdijo, pogosto prepirljal z očetom. Do takega prepirla je prišlo tudi usodnega večera. Med prepirlom pa oče ni dosti odgovarjal, kar je sin zelo razburilo. Sin je potem šel iz hiše, oče pa se je spravil k peči. Nenadno pa je sin skozi okno v očeta sprožil z lovsko puško dva strela. Pri prvem strelu je tudi ugasnila petrolejka. Zavaljo streljanja sta čevljar Deberski Alojz in njegov sin, ki sta prav tedaj v kuhinji popravljala obuvale, pohitela v sobo. Napravila sta luč in sta zagledala starega Žunkoviča vsega krvavega v obrazu. V bolnišnici, kamor so poškodovane prepeljali, so dognali, da je dobil šest šrotov v glavo, vendar pa poškodba ni smrtno nevarna.

UBOJ RUDARJA

Iz Rajheburga poročajo, da je v Senovem postal žrtev nožja rudar Ivan Furlan. Tem žalostneje je, kar se je zgodilo prav na dan, ko so rudarji z veseljem obhajali god sv. Barbare, njihove patrono. — V neki gostilni na Senovem je popivala družba fantov, kjer je nazadnje v vinjenosti tudi nastal prepirl. Nesrečni Furlan je hotel prav tisti čas v gostilno po cigarete, a takoj pri vratih gostilne je dobil zamah z nožem v prsa. Nekaj korakov je stopil še sam v gostilno, pa se je zgrudil in kmalu umrl. Ne ve se točno, ali je bil nesrečen ali zaboden po naključju — to bo dognala preiskava.

STEKEL PES OGRIZEL 30 OSEB

Iz Črnomlja poročajo: 5. decembra je stekel pes strahoval vse mesto. 6. decembra navse-

zgodaj pa se je stekla žival spet pojavila. Ko je šla zjutraj pred 8. Marija Stajerjeva pospravljat prostore sreskega cestnega odbora, kjer je nastavljena kot postrežnica, jo je medpotjo napadel stekel pes in jo ugriznil v roko. Žival je potem tekla v mesto, kjer je ugriznila dva kolesarja in še nekaj oseb, nato pa je zbežala po cesti proti Gradcu. Varnostni organi in nekaj prostovoljcev so na avtomobilu odhiteli za njo. Med tem je pes dospel v bližino Gradca, kjer je napadel posestnika Janeza Južna iz Debravice. Posestnik ni imel pri sebi nikakega orožja, zato je pograbil kol, ki pa ni bil pripraven za obrambo, ker je bil trohel. Stepil je k Mac letu, ki mu je posodil lovsko puško. Na nesrečo pa nabojev ni bilo pri hiši. Oborožen samo s puško brez nabojev je šel Južna na zasledovanje steklega psa, ki ga je res izsledil ter ga je pobil s puškinim kopitom.

Južna in vse ostale agrizirane osebe so se javile na sreskem načelstvu v Črnomlju, kjer se jim je nudila prva zdravniška pomoč. Po opisu, ki so ga podali napadeni, vse kaže, da je bil isti pes, ki je strahoval Črnomelj že prej. Vendar pa obstoji sum, da se klati okoli že več psov, ki so bili ugriznjeni in so med tem stekli.

Tako velikega števila žrtev steklega psa, odnosno dveh steklih psov, naša kronika še ni zabeležila. Ljudje so tako ustrašeni, da se zdaj ne upajo na cesto brez orožja ali vsaj palice. Vseh ugriznjenih oseb se je javilo okrog 30.

MORILEC JE TUDI POŽIGALEC

Morilec Fišter iz Srednjega Lakmea pri Mokronogu, je priznal, da svojo taščo Špelicevo zadavil in mrtvo obesil. Ko je 70-letna starka v jutrnjih urah molzla v hlevu kravo, se ji je tiho približal ter ji vrgel zanjko okoli vratu. Vrv si je bil prilastil v tovarni usnja v Mokronogu, kjer je bil zaposlen kot delavec. Zategnil je

zanjko tako silno, da je žena takoj izgubila zavest in kmalu izdihnila. Mrtvo jo potem obesil, da je visela kleče. Po groznem dejanju je odšel v zidnico, da bi pretočil vino. Tam ga je dobila žena, ki se je medtem vrnila iz cerkve in mu prišla javit, da se je mati v hlevu obesila. Morilec Fišter je pred meseci pogorel in to v kratkem času dvakrat. Prvič mu je v jutrnjih urah, ko so bili vsi razen njega samega pri prvi maši v Mokronogu, pogorela hiša, nekaj tednov kasneje pa še zidnica. V obeh primerih sumijo, da je požigalec on sam, ker je nedavno prej dal obe stavbi dobro zavarovati. Bilo je preje tudi tašči ukradel 3000 din in je tatvino zakril s požigom. Ker mu tedaj požiga niso mogli dokazati, je Fišter prejel zavarovalnino. Tašča je to sunila ter mu v prepirlu očitala požig, zato je morala izginiti s sveta. Značilno je, da je Fišter izvršil vsa zločinska dejanja ob nedeljah v času prve maše. Zločinec je zakrknjen grešnik, ki ne kaže kesanja.

PODMARŠAL JOŽA TOMŠE UMRL

V visoki starosti 87 let je 5. decembra za vedno zatisnil oči podmaršal Jože Tomše, bivši general avstrijske vojske.

Jože Tomše se je rodil v samotni vasi na Polšici pri Podnartu kot sin posestnika Tomšeta, po domače Tomea. Fant je bil zelo nadarjen in oče je hotel, da bi postal Joža gospod. Ko je bil star 8 let, ga je oče odpeljal v Ljubljano, kjer ga je vpisal v normalno. Tu je končal šolo, nato pa je odšel za 4 leta v Kranj, kjer je bila otvorena 1. 1861 nižja

BLAZNIKOVA Pratika za leto 1938 Cena 25c + poštino vred. "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga V petek pozvoni telefon: — Kdo je tam? — vprašam — O, Slovenka iz West Virginia. Ze tri mesece sem v New Yorku. Bi rada videla kje kaj Slovenci plešejo. — Kaj pa delaš v New Yorku? — O, delam. Hišno delo delam. Pa bi rada kraujsko plešala. Povedal sem ji, da bosta na Silvestrov večer dve slovenski veselici, in je rekla da bo šlo. — Koliko si pa stara? — sem hotel vedeti. — Osemnajst jih bom. Pa thanks, in moja mama te pozdravi. In na veselici pridi. Bi ta rada videla in plešala s Teboj. — Bom, — sem ji obljubil zaradi lepšega, pa ji ne bo izkazal te dvomljive časti. — Kaj bi s takim osemnajstletnim dekletom? In če se niser v petinštiridesetih letih naučil plesati, resno dvomim, da bi mogel v enem tednu obvladati to umetnost. Mladi Slovenki iz West Virginia želim dobro zabavo in ji priporočam, naj v slovensko družbo zahaja. Da ne bo ž nj tako kot je z njenimi tovarišicami, dekleti slovenskih starišev iz newyorške države in iz Pennsylvanije, ki se potapljajo v velikomestnem morju. Ali veste, koliko je teh njenih tovarišic v New Yorku? N bo preveč, če zapisem, da na tri tisoč.

gimnazija, a višjo gimnazijo je zopet študiral v Ljubljani. Želja starega Tomea, da bi postal sin duhovnik, se ni izpolnila. Namestu v semenišče jo je Joža mahnil v visoko šolo na Dunaj, čeprav očetu to ni bilo po volji in nekaj časa sploh ni hotel vedeti za sina. Že v gimnaziji je bil Tomše izboren matematik in zato se je odločil v profesuro. Nepristni politični nemiri v drugi polovici 19. stoletja, ko se je Avstrija borila z Italijo in Prusijo, so onemogočili redni študij visokošolev. Tomše pa je vztrajal na dunajski filozofski fakulteti, dokler ga niso poklicali k vojakom. Ker je bil izvrsten matematik, so ga dodelili k artileriji, kjer je trajal kakrat pouk le dve leti. Kadet v srednji šoli je bil tudi tu med odličnjaki. Po študiju je postal poročnik in dodelili so ga 13. topničarskemu polku. Šele tedaj sta se z očetom pobotala. Leta 1876 je moral njegov polk v Bosno, kjer se je Tomše zelo odlikoval v burnih dneh okupacije. Njegovo temeljito znanje je zlasti upošteval artilerijski general Korpaček in zaradi tega je bil tudi povišan v marjorja, čeprav mu Nemci kot zavednemu Slovencu niso bili preveč naklonjeni. Pozneje je postal Tomše učitelj v strokovnih artilerijskih tečajih. Prav takrat se je razvijala moderna artilerija in Slovenci Tomše je bil prvi, ki je temeljito poznal ves njen ustroj, od starih kanonov do modernih havbic. Po 40 letih službovanja so ga upokojili. Ko je kmalu potem izbruhnila svetovna vojna, je bil reaktiviran in povišan v feldmaršalajntanta. Med vojno je zlasti proučeval artilerijsko tehniko in je bil za svoje zasluge povišan v plemiški stan.

VOJAŠKI NASLEDNIK MARŠALA GRAZIANIJA

Iz rimskih virov poročajo, da je dobil abesinski podkralj Graziani markiz Negelli, vojaški naslednik v osebi generala Cavallera, ki je imenovan za poveljnika italijanskega vojaštva v Vzhodni Afriki.

Dosti bolj sem bil srečen tistih davnih letih, ko sem, da že v roki kos s par eveban posejanega kruha, pritiske čelo ob šipo in gledal sneg, ki je padal v debelih kosmih na zemljo. V kotu so bile jaslice. Pe ali deset drobnih svečk ie gorelo ob njih. In danes se mi zdi, da je dajalo tistih par bornih svečk večdežne in tajinstvene svetlobe kot je morejo dati vse svetilne naprave modernega časa. V vsakem izmed nas, ki doživljamo jesen življenja, živimo neizbrisen spomin na tiste čase. V vsakem, pa naj je življenje utrdilo vero v njem ali ga je pa izprevrglo v bogatajstvo. Ta spomin je tako lep, tako čist in tako svetel kakor spomin na mater. Zdaj ni več tistih Božičev. Menda jih niti v domovini ni več. Novi rod si usmerja drugačno življenje, ki ga mi pri naših boljših volji ne moremo doumeti. Poskušamo, pa ne gre. Slični smo neizvežbanemu igralcu na odru, ki se mu v govorici, kretnjah in v vsem poznata s trudom dobljena priučena.

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

- 1. Koledar za leto 1938.
2. Bajtarji (Povest) Spisal JAN PLESTENJAK
3. Preko morij v domovino (Potopis) Spisal JAKOB GRČAR
4. Izgnani Menihi (Povest) Spisal IVAN ZOREC
5. Življenje svetnikov
6. Družinski molitvenik
VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35
Naročite pri: KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA V NEW YORKU IN OKOLICI PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA (za moške) (za ženske) Pogreb \$110. in VEČ Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo. Jamčimo, da boste z našo postrežbo popolnoma zadovoljni. 129 E. 7th ST., med L Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogal 155 St. NEW YORK Tel.: ORchard 4-2508 BRONX Tel.: MEIrose 5-6577

Kratka Dnevna Zgodba

E. GRUNER:

TRGOVINA Z IGRAČAMI

Ah, ti otrok ti, kakšen otročji človek si ti! — je rekla Rafaela s tistim potrpežljivim nasmehom, s kakršnim se ženske večkrat smejejo moškim. "Kaj ti naj pa božič prinese, Peter, kaj? Kaj si pa fantek želi, no?"

Z zadovoljnim porogljivim nasmeškom so ji begali pogledi od svežega, mladega moškega lica do izložbe z igračkami in nazaj. Peter se je smejal: malo poredno sicer, vendar mehko in dobrohotno. "Du, Rafaela," ji je pokimnil, "ko gledam te igrače, se mi zares smeje fantovsko srce. Vlak, gugalni konj, kositrni vojak, oprava za Indijance in matador! — Ti, povej, povej mi no, koliko let mora pa imeti fant, da se more igrati z matadorjem?"

"No, jaz mislim, da si ti že zadosti star za to, dragi moj!" "Ne, Rafaela, jaz mislim zares. Mislim — pozneje, ko bova..."

"Kaj pa, ko bova?" Rafaelin glas je iznenada precej bolj mrk in trpek. "No, tako..." Skoraj da je bil mladi mož malo v zadregi. "Saj si vendar lahko misliš, ali ne? Ko bova poročena, pa..."

"Pa menda vendar ne misliš, da si bova potem kupila matador in se igrala z njim, ker ne bova imela dovolj dohodkov za vstopnice za gledališče in kino! — Ni tako napak misel." On se napol zasmeje, napol pa je slabe volje in pravi: "Danes si pa razdražena, Rafaela. Menim, da me prav dobro razumeš, kaj mislim. Mogoče bo kdaj naneslo, da se bova zvečer igrala, pa ne sama. To bo lepo, Rafaela, ali ne?" Stisnil ji je laket in prižekel sebi, a ona se mu je izvila in stekla naprej. Peter je naglo stopil za njo, rekoč:

"Rafaela, kakšna si vendar danes! Ali te je v pisarni kaj razdražilo?" "Saj me vsak dan. A pravzeto se nočem še s teboj pričkat!"

"Kaj sem ti pa storil?" "Ona molči. Tedaj začne on s pritajenim dobrohotnim glasom govoriti:

"Rafaela — preveč sem ti rekel, kaj ne? A jaz tako rad zidam v oblake. In ko sva stala pred izložbo, sem se tako v živo zamislil, kako bova skupaj — in pri tem nisem pomislil na to, da ti je težko čakati, da hrepeniš po dnevu, ko ti ne bo treba nič več iti v pisarno. Saj to res ni nič pravnega za ženske, to delo v pisarni, ženske spadajo pač v domačnost, v družinski krog. A glej, Rafaela, oba sva še mlada in čez kak dve leti si bova brez dvoma mogla ustvariti svoj dom. Ti moraš le še malo potrpeti, draga moja. Jaz pa ne bom nikdar več govoril kaj takega s teboj, kakor sem prej pred izložbo. Saj razumem, da je to pri vas še vse globlje v duši, ko pri nas, moških — to hrepenenje, mislim."

"Kakšno hrepenenje?" se odzove Rafaela s čudnim poudarkom. "Ali naj povem?" odgovori on in povzame prav tiho, skoraj ko da bi otipaval nekaj velikega in svetlega — "po otroku." — Zdrzne se, ko se Rafaela rezko in zaničljivo zasmeje.

"Moj ljubi Peter, glede na to te moram pa poč razočarati. Teja hrepenenja pa zares ne poznam. Kako si sploh kaj takega misliš? Ali meniš, da bova potem kot zakonca tako na-

gotkem, da si bova mogla privoščiti tako potrato?" "Otrokom praviš potrata?" "Kaj pa so drugega? Če ima človek komaj dovolj zase in za najpotrebnejše stvari, si vendar ne bo nakopal potonice na glavo! — Kaj! — Cemu se pa človek poroči? — Zato, da ima vsa ta zveza pravno podlago, pa ne zato, da spravljaš otroke v svet, za kar ti pač niso nikoli hvališni."

Petrov glas podhrteva od boleštnega začudenja, ko pouovi: "Nobenih otrok? — Saj potem pa vse skupaj nima smisla! In — da postaneš mati — to je vendar za žensko najvišje je njen pravi poklic! — O, Rafaela, zares te prav nič ne razumem."

"Kar že zdavnaj vem, Peter. Kolikokrat sem ti že pojasnila svoje mišljenje. A ti — samo sanjaš! Pri tem si pa brezobzirna kot vsi moški. Ženske smo vam le sredstvo, da dosežete svoje; sme le za to, la vam rodimo otroke. Potem pa pravite, da je to ljubezen! No, če svoje ljubezni ne znate drugače pokazati, potem je sploh ne maram."

Peter se je jako zresnil. "Kaj pa je tebi ljubezen, Rafaela, če ni to, da oba stremiva po poslednji izpopolnitvi, ki je — otrok!"

Rafaela je nejevoljno zamahnila z roko. "Pustiva to! Takemu človeku, kakršen si ti, se to sploh ne da dopovedati." Iznenada so njene besede vse umirjene. "Toda po moje to brez dvoma ni ljubezen, če mož nima gleda, kako živi žena v pomanjkanju in jo še prisili, da prestaja nekaj nemogočega. In meni se zdijo vse muke materinstva nemogoče. Pri tem se pa moški še ponašate, kakšno srečo da delite ženam! — Ne, Peter, če si takih misli, je pa že bolje, da..."

"Nikar ne izgovori, Rafaela," jo z resno dobrohotnostjo miri Peter. "Danes ne, preveč si razburjena. Bova že drugič govorila o tem."

"Pa misliš, da bo takrat drugače?" "Upam, da bo," pravi on, "a zdaj pustiva."

Zaveda se, še korak naprej, pa bo vsega konec med njima. Teja pa nikakor ne hoče, zakaj Rafaela ima navzlic vsemu rad. Le — kako da tako

nenaravno občuti? Potrpeti bi moral z njo; skušati, da jo pridruži. Saj se mu to mora posrečiti.

Pa se mu ni posrečilo. Ko je Peter sprevidel, da se v njem niesar več ne oglašata za to žensko, ki ni hotela postati mati iz samoljublja, iz strahu spričo žrtev in pomanjkanja, sta se razšla — za zmeraj.

In Peter je začel hoditi po drugi poti domov, izložbe za igrače ni maral nič več videti.

Bilo je štiri leta pozneje. Pozabil je bil že ali vsaj bolelo ga ni več. Zakaj njegova mlada žena je bila ena sama radost, ta žena ki je ljubila otroke za vse na svetu in ki ji je bilo Lizika ime.

"Lizika," jo je opozarjal, "to bo vendar predrago!"

Preslila ga je: "Ne, ne, Peter, bo že kako! Vse, sem se premislila. Zakaj naj bi si pa dala popraviti zimski plašč? Le kar tiho bodi, res ga ni treba! Rajši se zamisi, kako sedi Peterček na gugalnem konjčku! To je vendar bolj važno."

"Samo mati si," ji je dejal Peter mehko. "Pa dajva, kar kupi!"

In gresta v prodajalno za igrače. Ne ozirata se, sicer bi videla ondi žensko nabranih črvih. "Ni me videl," si misli. "Prav je tako. On sploh še kdaj pomisli name? Njegova žena — brez dvoma, ta dva spadata skupaj. Da, so sploh take ženske na svetu!"

Rafaela bi se rada norčevala, vendar se ne more. Slabe volje je. Sama nase se jezi. Vse se upira v njej.

"Ali ni meni bolje? Ni se mi treba takole odrekati, kakor se mora tale drobna ženska Ali pa — bi morala reči — da mi je to odvzeto? Da, sem okradena za srečo?"

POSLEDICA VIHARJA

Vihar, ki je nedavno divjal ob novoangelski obali, je popolnoma uničil pristanišče v Provincetownu, Mass.

Balonček, ki je prinesel srečo

Te dni sta se v neki pariški cerkvi poročila bogati marsejski lastnik ladjedelnic Pierre Louvain in pariška trgovska prodajalka Marcelina. Njun zakon ima svojo romantično zgodovino. Mlada in lepa Marcelina je živela s svojimi starši in 8-letno sestrico v Parizu, kjer se jim je kaj slabo godilo. Živeli so od zaslužka Marceline, ki je bila prodajalka v veliki trgovini. Dekle je bilo seveda le sabo plačano, kakor take veleprodajalnice slabo plačujejo svoje ljudi. Marcelina je večkrat v šali rekla: "Če bi kdaj prišel kak bogat ženin, ki bi ga rada imela in bi me zasnubil, bi ga takoj vzela, potem pa bi se nam vsem bolj godilo."

Ko je mala sestra obhajala svoj god ali rojstni dan, ji je Marcelina kupila majhen balonček, s kakršnim se otroci

tako radi igrajo. Ko je mala sestra imela balonček in se je z njim igrala, je v svoji otroški domisljiji napravila tole: S svojo otroško pisavo je napisala listek. "Vzeti hoče za moža le človeka, ki ga ima rada." Na listek je napisala še naslov, kjer je njena sestra v službi, nakar je listek dejala v balonček in ga spustila v zrak.

Balonček je odplaval v sinje nebo. Ko je pozneje padel na tla, je padel na trgu Place de la Concorde, in sicer pred noge bogatega Marseljčana, ki se je fiste dni mudil po trgovskih opravkih v Parizu. Mladi mož je balonček pobral in ga ogledoval. Našel je v njem tisti listek. Vse skupaj se mu je zdela dobra šala. Nazadnje pa je hotel le poskusiti, kaj je za tem ter je šel v tisto prodajalno, ki je bil njen naslov napi-

DA POPRAVITE SLAB TEK. POKVARJEN ZELEDEC vzemite TRINERJEVO ANGELICA TONICO! Bodite pripravljene za jesen in zimo! V vseh lekarnah.

LJUBEZENSKA TRAGEDIJA

9. decembra okrog pol 12. dopoldne je posestnikov sin Alojz Debelak iz Harij pri Marjagraden ustrelil 21-letno brezposelno služkinjo Magdaleno Strotovo v kuhinji na njenem domu v Harjah s samokresom v levo stran prsi in poglaval nato še sebi kroglo v prsi. Debelak je takoj izložen. Smrtno nevarno poškodovano Marijo Strotovo so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Ni čudno, če je potem mala, 8 let stara deklica, ki je ta zamen s svojim balončkom spravila skupaj, uživala čest tudi na ženitovanju. Bila je središče ne le ženina in neveste ter njenih staršev, temveč vseh svatov.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

Knjige, katere toplo priporočamo

- MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.
MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani. Čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25
OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter pregledaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50
OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Protresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00
ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prišteva jo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših ertic. Cena \$1.50
ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku. Cena 70c.
POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govornice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti. Cena 55c.
POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanz, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00
POSLEDNI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je hotelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanum. Borbe s amfiteatrom. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25
PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od sree nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izzbijo iz človeka samo smeha, pač pa krotot. Cena \$2.40
POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših ertic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00
ROMAN TREH SEC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdalših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko je človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50
SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske. Cena \$1.50
ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kluhovala. Knjiga vsebuje poleg drugih ertic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50
TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikaneu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost zivi. Cena 85c.
TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj ertic, ki so tako ljubke in prirsne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00
UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značajni so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50
CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši dela pisatelja Tavčarja. Kritika je sozlasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50
ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00
ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj zivi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeli. Cena 85c.
ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00
ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Maticič. (411 strani.) Najznamenitejšo delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00
AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živele v drugi polovici najznejšega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00
HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA (C) ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

58

"Moj Bog, moj Bog! Ako vas ljubim — in kako, da ni mogoče povedati — pa ravno zaradi tega ne smem postati vaša žena. Pomislite samo — sramoto bi prinesla v vašo hišo, saj vse veste o meni. Mož, kot ste vi, si bo vendar izbral ženo, ki stoji na vrhuncu življenja in ni tako revno, nesrečno bitje kot sem jaz," pravi vsa zmedena.

Gert jo pritiska k sebi, položi njeno glavo na svojo ramo in nežno boža njene lase.

"Uboga, preljuba Hana, kako so te poniževali in mučili! Tako si obupana in niti ne slutiš, kako velik je zaklad, ki ga lahko komu podarš! Stojiš mi nad vsemi ženami, moja Hana. Ne govori o sramoti, tega ne maram več slišati. Tvoja brezsrčna teta ti je to tako dolgo prigovarjala, da si skoro že sama verjela. Sicer si bila revno, nesrečno dekle, toda sedaj temu je za vselej konec. Hana, saj poglej me!" Hana dvigne oči in ga negotovo in plaho pogleda.

"Tega ne morem razumeti — saj toliko sreče ni za mene," pravi žalostno.

Gert pa trdno in iskreno pritiska svoja usta na njene ustnice. Nato pa prime njeno glavo z obema rokama in ji gleda v oči.

"Ali čutiš sedaj, sladka Hana, da je še toliko sreče? Za naju je bo še več, za tebe in za mene. V svojo ljubezen te ločem zaviti kot v gorak plašč. Ljubim te, ljubim te, kot še nisem ljubil nobene ženske. Nobene druge, kot tebe, hočem postaviti na svojo stran. Tebe je usoda prihranila za mene, da morem spoznati pristno, pravo srečo."

Slednjič prične Hana vendarle spoznavati, da je resnica, kar doživlja. In nad njo se zgrne val sreče. Blažena vstrepeta pod njegovimi poljubi in spočetka boječe, nato pa s plaho iskrenostjo vrača njegove poljube — prve moške poljube, ki so se dotaknili njenih ustnic.

In svet se za nekaj časa pozgrezne okoli obeh. Toda Hana se mu naenkrat iztrga iz objema.

"Moj Bog, domov moram!" zakliče prestrašena.

Gert pa jo zopet privije k sebi.

"Najraje bi te sploh več ne izpustil, da bi šla na Altwiese — toda — za trenutek še ne vem, kam naj bi te peljal. Zaradi tebe bi se rad izognil vsakemu opravljanju. Zato moraš še iti domov. Toda spremil te bom ter te bom tvojim sorodnikom predstavil kot svojo nevesto."

Hana se prestraši.

"O, Gert, dragi Gert, to bo velikansko razočaranje za Dito in za njeno mater."

Gert temno nagubanči čelo.

"Ali jima mogoče hočeš še prizanašati? Vem, da tvoja teta računa na to, da bom njen zet; dovolj nerodno ste mi obe dlami to pokazali. Privoščim pa jima, da boste razočarani in to se mi zdi zelo mila kazen za to, ker ste s teboj tako kruto postopali."

Hana objame njegovo roko in ga proseče pogleda.

"Gert — moja prva prošnja — ne hodi sedaj z menoj na Altwiese. To bo zelo grd nastop — in ne maram, da ga tudi ti doživiš!"

"Toda, Hana, od mene vendar ne moreš zahtevati, da bi te pustil samo iti domov — sedaj, ko je sedaj že mogoče tvoj lepi bratranec o tebi raztrosil grdo obrekovanje?"

Hana globoko vzdihne.

"Pa vendar še mislim, da bo rajše molčal o tem, kar se je tukaj zgodilo, kajti sam je igral zelo grdo vlogo. Svojega očeta se bo bal. Prosim, Gert, pusti me, da grem sama domov. Takoj bom poiskala strica in mu bom povedala — oh, Gert — ali res smem povedati, da sva zaročena, ali ti ne bo žal?"

Gert se ginjen zasmije ter jo zopet poljubi na usta in na oči, v katerih je še vedno plaha bojazen, ako bi smela verovati v svojo srečo.

"Zaročena sva, Hana, in več te ne zapustim."

Hana se naglo skloni in mu poljubi roko. Gert pa se prestrašen umakne.

Toda, Hana, kaj pa delaš?"

Hana ga iskreno pogleda.

"Zahvaliti se ti hočem, da me imaš tako rad."

Gert ji pogladi lase.

"Za to ne zaslužim nobene zahvale, saj ne morem nič za to, da te ljubim, pri tem si ti sama kriva, ker si, kakoršna si."

Zopet se poljubita. Nato pa Hani začare oči in pravi:

"Torej bom stricu povedala, da sem tvoja nevesta in da sem te pregovorila, da ne greš z menoj na Altwiese, da bo mogel teta in Dito na to pripraviti. Tudi Lizika bo pri tem pomagala."

Gert nekaj časa pomišlja, nato pa pravi:

"Dobro, naj bo tvoja volja izpolnjena. Toda kdaj smem priti, da tvojega strica prosim za tvojo roko?"

Hana premišljuje.

"Danes in jutri ne, Gert," pravi, "če ti je pa prav, tedaj po, utrnjem."

Gert se nekoliko zasmije.

"Ne, niti najmanj mi ni prav, da hočeš, da sem dva dni brez tebe, ne glede na to, da ne vem, ako te zopet ne bodo na kak način mučili. In vse to samo zato, ker prizanašaš dvema nečimrnim, trdosrčnim ženskama, ki sta ti vedno prizadeli samo hudo."

Hana proseče dvigne svoje roke proti njemu.

"Ste Lizikina mati in sestra, Gert."

"O, Lizika ž njima ne bi tako usmiljeno potopala."

"Lizike ne poznaš tako, kot jo jaz. Navzlic svoji odločni naravi ima zelo mehko srce. Vem, da se boste teta in Dita zelo razburili, kadar izveste za najino zaroko, in Lizika bo morala vsled tega največ trpeti, kadar bo morala gledati, ka ko se njena mati nedostojno obnaša."

Gert ljubeznivo pritiska njeno glavo na svoje prsi.

"Preljubo, veliko srce — ne — ne moreš drugače delati kot, kakoršna si. Toda — vsa jeza, vse maščevanje bo samo tebe zadelo, ako ne bom stal ob tvoji strani."

"Oh, Gert, rada bom vse prenesla. Drugače bi bilo za mene preveč sreče. In četudi me bodo zmerjali in me bodo hoteli poniževati, nič več me ne bo bolelo, kajti sedaj smem misliti: to je zadnjič, Gert — saj je Gert tukaj — ljubim me — in tedaj bo vse tako čudovito lepo. Kako rada bom še prenesla nekoliko smerjanja."

(Daj se prebrati)

Razne vesti.

LETALA V BOJU ZOPER OMAMNE STRUPE.

V Egiptu kmetje ne smejo več pridelovati maka, iz katerega delajo opij in druge omamne strupe. Vsakršni nasad maka je tam strogo prepovedan. Egiptska vlada je ustanovila posebne policijske oddelke, ki imajo le to nalogo, da nadzirajo polja, ali morda kje ne raste mak. Toda pridelovalci maka in kupci opija si znajo pomagati. Začeli so sejati mak sredi sladkornega trsa. Okoli in okoli raste sladkorni trs, sredi teh nasadov pa lepo raste mak, da bi ga oko policije ne moglo zagledati. To je nazadnje izvedela tudi policija, ki seveda ni ne slepa in ne gluha, ter je začela razmišljati, kako bi take skrite nasade maka lažje zapazila in jih odkrila. Ker ni bilo druge pomoči, je egiptska vlada začela uporabljati v boju zoper te strupe letala. Ustanovila je poseben policijski oddelek, ki se imenuje "zračni nadzorniki opija."

Na razpolago imajo čisto majhna letala, ki krožijo precej nizko nad poljem ter opazujejo, kje raste kaj maka. Kjer pa ni mogoče s prostim očesom razločiti barve in rastline, tam pa fotografirajo, nakar doma po plošči takoj vidijo, kje je mak, kje pa kaj drugega. To prizadevanje je imelo mnogo uspeha.

Znano je namreč, da ti omamni strupi delajo med tamkajšnim prebivalstvom velikansko zdravstveno in moralno škodo. Za zdravstvene namene potrebuje Egipt vsega skupaj le 300 ton opija, 136 ton morfija, 84 ton codeina in 15 ton hodeina. Vsega strupa skupaj pa pridelava Egipt nad 1500 ton, kar potem tihotapci prodajajo za omamne strupe. V malajskih deželah uživa opij 30 do 40, da celo do 100 odstotkov vsega prebivalstva. Zlasti ženske in otroci trpe silno škodo zaradi uživanja tega omamnega strupa.

Ne zamudite!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

1938

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Pišite nam za cene vseh letov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

PRVO SREČANJE.

Pripovedujejo si mično zgodbo o prvem srečanju ge. Simpsonove s sedanjim vojvodo Windsorskim, ki je bil tedaj še princ Waleški. Ta zgodba je slučajno resnična.

Bilo je 10. junija 1931. V prestolni dvorani v Buckinghamski palači so imeli velik sprejem. Vsa kraljeva družina je bila prisotna, dame v dragocenih toaletah z mnogimi dragulji, gospodje v sijajnih uniformah. Zastopane so bile po svojih diplomatih malone vse države sveta. Kar je bilo gospodov na tej razkošni prireditvi, so vsi stali razen kralja Jurija in tako je potekala ceremonija predstavljanja.

Poleg princa Waleškega je stal njegov stari stric vojvoda Connaughtski. Nenadno se je sklonil k svojemu nečaku in ga je vprašal šepetaje, ne da bi spreminil poteze v svojem obrazu: "Ali bo nocej prav za prav tudi kaj dobrih točk?"

Princ se je nasmehnil in odgovoril: "Slišal sem, da bodo predstavili go. Simpsonovo, zelo mično Američanko, ki upam, da jo bom še nocej srečal."

Pozno zvečer istega dne srečamo princa v neki družbi pri lady Furnessovi, bivši ge. Thelmy Morganovi, sestri Glorije Vanderbiltove. Med gosti sta bila tudi gospod in ga. Simpsonova.

Naslednje jutro, ko je Cane, škotska sobarica ge. Simpsonove skočila k vratarju po časnike in pošto, jo je vratar sprejel z neobičajno spoštljivostjo. Zašepetal ji je:

"Snoči ste imeli pa kraljevski obisk."

"Kako?" ga je vprašala sobarica Cane, ki ga ni razumela. "Ali mislite predstavitev ge. Simpsonove na dvoru?"

"Ah, kaj predstavitev," je dejal vratar. "Vidim da ničesar ne veste. Ponoči je njegova kraljevska visokost, princ Waleški osebno v lastnem vozu pripeljal gospo domov."

KDAJ JE NAPOLEON JOKAL.

Napoleon Veliki je slovel kot mož, ki se je znal železno premagovati. Enkrat pa se je zgodilo, da je vendar le izgubil oblast sam nad seboj. To je bilo takrat, ko je stal ob smrtni postelji svojega najboljšega prijatelja in bojnega tovariša, maršala Lannesa. Ko je Napoleon izvedel, da maršal umira, je naglo prihitel k njegovi smrtni postelji, padel pred že mrtvim truplom na kolena ter začel pretresljivo jokati. To se je zgodilo leta 1809 po bitki pri Aspernu, kjer je bil dotlej vedno zmagovalni Napoleon prvič premagan. Bilo je takoj po bitki v bližini Dunaja. Maršal Lannes je bil v tisti bitki smrtno zadet ter je umrl v majhni hišici v tedanji dunajski okolici.

DVE NESREČNI MATERI.

Vsi svetovni listi se ukvarjajo s strašnim morilecem, ki ga je te dni prišla pariška policija. Nemece Weidman, ki je živel v Parizu, je bil prijel, ker so mu dokazali, da je umoril več ljudi. Ne samo pariški, marveč tudi ameriški listi obširno popisujejo te žalostne dogodke, zlasti zato, ker je morilec umoril tudi ameriško plešalko in jo zadalil. Zgodilo pa se je, da so se listi začeli zanimati tudi za nesrečne matere, za mater umorjene plesalke in za mater morileca. In listi so

skoraj istočasno objavili pogovore z obema materama.

Mater umorjene plesalke Kovan je spraševal newyorški časnikarski reporter ter je ta pretresljivi pogovor natanko popisal. Newyorška mati ima največjo skrb, koliko je njena hčerka morala poprej pretrpeti, preden jo je smrt odrešila. "Ko bi jo bil vsaj takoj zadavil," tarna nesrečna mati ter vije roke vpiroča časnikarja, ki pa mirno piše v svoj zvezek. Kaj mati v svoji grozi pravi. Nazadnje se nesrečna mati zgrudi na tla in omedli. In časnikarski reporter ta prizor naglo fotografira, da bodo bralci imeli večji užitek od tega. Ameriški poročevalec je brez srea in usmiljenja.

Francoški pa ni nič boljši. Tudi on je obiskal mater morileca Weidmana, ki živi v nemškem mestecu Sachsehausen. Tudi on sprašuje mater, ki vsa potrta odgovarja: "Prav za svoj 57. rojstni dan sem iz časopisov izvedela, da je moj sin zverina. Še v zadnjem pismu mi je pisal: "Mati, sedaj bom začel drugačno življenje!" Bil je najin edini otrok." Naenkrat pa nesrečna mati strašno zakriči: "Ko bi bil vsaj poprej umrl, da bi ne bila na nas vse padla taka sramota!" Neza-vestna se zgrudi, z glavo udari ob trda tla, da se ji odpre na glavi rana. Časnikar pa stoji zraven in piše da se bodo bralci bolj zabavali.

Dve materi od žalosti in gro-

ze za svojega otroka omelle-

vata. Časopisni poročevalec pa to popisuje in razmišlja, kako velike naslove bo lahko prinesel o tem pogovoru njegov list. Dve materini srei od žalosti umirata, zunaj pa se že glase kliči kolporterjev, ki popisujejo njuno grozo in žalost. In morda nikomur ne pride na um, da je morda poleg prepovedane domače vzgoje žalosti teh dveh mater v veliki meri kriv prav tisti, ki sedaj njuno žalost s tako naslado popisuje. Saj je poprej popisoval druge zločince, iz katerih je potem morilec zajemal svojo vzgojo. Barantanje z žalostjo dveh mater pa je kričeče dovolj, da bi moral marsikdo prislušniti in pozvati časopisje na drugo pot.

NAZNANILU

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

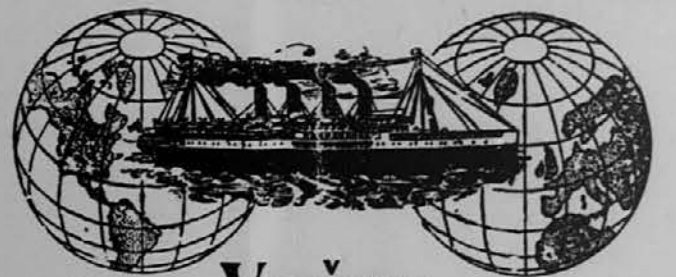
Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

JAPONSKO-KITAJSKA VOJNA

Predno so Japonci zavzeli otok Lio v svoji ofenzivi v smeri pri Nankingu so s strojnica-mi obstreljevali siromaške kitajske hiše, katere je pa prebivalstvo že prej zapustilo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pončen v vseh stvareh. Vselej nade dolgotrajne skušnje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se za vas obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratno dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavnino, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite (orej ta) za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.